

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 04.10.2006, sp. zn. 5 Tdo 984/2006, ECLI:CZ:NS:2006:5.TDO.984.2006.1

Číslo: 40/2007

Právní věta: I. Jednočinný souběh trestných činů zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1 tr. zák. a porušení předpisů o nálepkách k označení zboží podle § 148a odst. 1, alinea druhá, tr. zák. je vyloučen. Trestný čin porušení předpisů o nálepkách k označení zboží podle § 148a odst. 1, alinea druhá, odst. 2 písm. a) tr. zák. je totiž ve vztahu k trestnému činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1 tr. zák. deliktem subsidiárním, neboť ohledně včasného a řádného vyměření daně je zde postihováno v podstatě jednání přípravného charakteru, které může směřovat právě ke zkrácení daně nebo jiné podobné platby (např. cla). Dojde-li pak skutečně ke zkrácení daně nebo jiné podobné platby ve větším rozsahu, skutek se posoudí jen jako trestný čin podle § 148 odst. 1 tr. zák., a nikoli též jako trestný čin podle § 148a odst. 1, alinea druhá, tr. zák. II. U trestného činu porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 odst. 1 tr. zák., jako trestného činu s blanketní dispozicí, která odkazuje na více norem upravujících zákaz nebo omezení dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, je třeba postupovat tak, aby bylo z výroku o vině odsuzujícího rozsudku zřejmé, který zákaz nebo omezení dovozu, vývozu nebo průvozu zboží obviněný porušil.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 04.10.2006

Spisová značka: 5 Tdo 984/2006

Číslo rozhodnutí: 40

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Porušení předpisů o nálepkách k označení zboží, Porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou, Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby

Předpisy: § 124 odst. 1 tr. zák.

§ 148 odst. 1 tr. zák.

§ 148a odst. 1 bod 2 tr. zák.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání obviněného M. H. zrušil rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 11. 2005, sp. zn. 3 To 426/2005, a rozsudek Okresního soudu v Hodoníně ze dne 22. 6. 2005, sp. zn. 1 T 795/2004, a současně okresnímu soudu přikázal, aby věc obviněného M. H. v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Hodoníně ze dne 22. 6. 2005, sp. zn. 1 T 795/2004, byl obviněný M. H. uznán vinným v jednočinném souběhu trestným činem porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 odst. 1, 2 písm. a), b) tr. zák., trestným činem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, odst. 3 písm. a), c) tr. zák. a trestným činem porušení předpisů o nálepkách k označení zboží podle § 148a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák., kterých se dopustil tím, že společně s již pravomocně odsouzenými J. N., P. T., Z. B., J. H. a dalšími dosud neustanovenými osobami nejméně od 1. 4. 2003 do 28. 5. 2003 včetně vzájemně organizoval nelegální převoz cigaret ze Slovenské republiky do České republiky přes hraniční přechod S. - S. v úmyslu tyto nepřihlásit k celnímu řízení a dále je distribuovat do tržní sítě na území České republiky, ohledně čehož úzce spolupracoval a činnost koordinoval zejména s J. N., jak při osobních setkáních, tak i prostřednictvím zejména mobilních telefonů, a jemuž po předchozí telefonické rozmluvě a upřesnění ohledně údajů přepravce sdělil údaje o kamionu, který bude převážet cigarety, a to zprávou SMS dne 13. 4. 2003 z mobilního telefonu č. X na mobilní telefon J. N. ve znění „D. - M., spol. s r. o., O., tahač, návěs“, který mu pak sdělil zprávou SMS z mobilního telefonu služby celního inspektora J. H., který měl zajišťovat bezproblémový průjezd kamionu s cigaretami přes hraniční přechod v průběhu své služby, a to zprávou SMS ze dne 19. 5. 2003 ve znění „21-d, 26-27n, 27-28n“, dne 25. 5. 2003 pak poslal J. N. zprávu SMS o dni, kdy k nelegálnímu převozu dojde, ve znění „27-28-n,Ok“, následně při osobním setkání upřesnil J. N. barvu kamionu a ten poskytl údaj, že vrch kamionu bude modrý a spodní část bílá, P. T. a J. H. včetně přesného data, kdy akce proběhne, přičemž dne 27. 5. 2003 prostřednictvím mobilních telefonů, kdy J. H. měl službu na shora uvedeném hraničním přechodu, všichni shora jmenovaní úzce spolupracovali a domlouvali se přes mobilní telefony, přičemž obviněný M. H. zejména s J. N., a takto řídili příjezd a průjezd a bezproblémový průběh celního řízení přepravce Z. B., soukromého podnikatele, občana Slovenské republiky, který na základě zprostředkovaných pokynů J. N., předaných obviněnému M. H., podle předchozích instrukcí z domluvy P. T. a J. H. přijel dne 28. 5. 2003 v době kolem 00.30 hodin tahačem LIAZ s návěsem na hraniční přechod S. - S., kde nelegálně ze Slovenské republiky do České republiky převezl v tomto kamionu s návěsem ve vybudovaném úkrytu v horní části návěsu 906 kartonů (á 200 ks) cigaret značky PRIMA OPTIMA červené, 1036 kartonů cigaret značky PRIMA OPTIMA modré, 509 ks kartonů cigaret značky LUCKY STRIKE, 1797 ks kartonů značky PARAMOUNT, 2527 ks kartonů cigaret značky ASTHOR, 1565 ks kartonů cigaret značky LM, neoznačených nálepkou pro daňové účely České republiky, avšak označených ukrajinskými kolky, což umožnil celní inspektor J. H. propuštěním kamionu bez provedení řádné celní kontroly, a shora uvedeným jednáním tak obžalovaný M. H. spolu se shora jmenovanými odsouzenými, případně s dalšími dosud neustanovenými osobami, způsobil českému státu zastoupenému Celním ředitelstvím B. škodu ve výši 2 238 669 Kč, sestávající z cla ve výši 277 971 Kč, daně z přidané hodnoty ve výši 494 833 Kč a spotřební daně ve výši 1 465 865 Kč, přičemž v další distribuci cigaret na území České republiky bylo zabráněno pracovníky Celního ředitelství B., jimiž byl shora uvedený kamion i s odsouzeným Z. B. již na území České republiky kontrolován.

Za tyto trestné činy byl obviněný M. H. odsouzen podle § 148 odst. 3 tr. zák. za použití § 35 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 2 roků. Podle § 58 odst. 1 a § 59 odst. 1 tr. zák. byl tento trest obviněnému podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 3 let.

Tento rozsudek napadli obviněný a státní zástupce odvoláními, o nichž Krajský soud v Brně rozhodl rozsudkem ze dne 23. 11. 2005, sp. zn. 3 To 426/2005, tak, že k odvolání státního zástupce napadené rozhodnutí podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. ř. zrušil ve výroku o podmíněném odkladu výkonu trestu a za podmínek § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, že obviněného M. H. pro výkon trestu odnětí svobody v trvání dvou let zařadil podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. do věznice s dozorem. Podle § 256 tr. ř. odvolání obviněného M. H. zamítl.

Proti uvedenému usnesení odvolacího soudu ve spojení s rozsudkem Okresního soudu v Hodoníně ze dne 22. 6. 2005, sp. zn. 1 T 795/2004, podal obviněný M. H. prostřednictvím obhájce JUDr. M. B., Ph.D., dovolání z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. g) a k) tr. ř. Obviněný ve svém mimořádném opravném prostředku nejprve stručně shrnul dosavadní průběh trestního řízení, a v souvislosti s tím výslovně konstatoval, že v tomto dovolání neřeší otázku své viny. Závažnost jím vytknutých vad spatřuje pak zejména v tom, že i při hypotetickém shledání jeho viny by obviněný nemohl být při řádném uplatnění trestního zákona odsouzen současně pro skutky uvedené v ustanovení § 124, § 148 a § 148a tr. zák., a tudíž by mu tato okolnost nepřitěžovala vzhledem k možnému uloženému trestu, jak se stalo v rámci řízení před odvolacím soudem. Obdobně by v důsledku zachování principu speciality nebylo možné započíst škodlivý následek jako součást dvou skutkových podstat (§ 148 a § 148a tr. zák.) a tudíž obviněným způsobená škoda by byla nepoměrně nižší. Podrobněji pak dovolatel rozvedl, že v jeho případě byl vyloučen jednočinný souběh těchto trestných činů, a to z důvodu existence poměru speciality a subsidiarity předmětných skutkových podstat. Takto podle dovolatele ustanovení § 148a tr. zák. je specializovaným ustanovením k § 148 tr. zák., neboť tato ustanovení mají shodný objekt – zájem na řádném zaplacení daně, v případě § 148a tr. zák. daně spotřební. V tomto směru dovolatel upřesnil, že se opřel o gramatický a logický výklad ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 303/1993 Sb. a ustanovení § 114 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřební dani, v platném znění. Dále k tomuto připomněl, že podle právní věty obžaloby a rozsudku soudu prvního stupně byl odsouzen za jednání popsané v § 148a odst. 1, alinea druhá, tr. zák., avšak právní věta usnesení o zahájení jeho trestního stíhání odkazuje na formu jednání uvedenou v § 148a odst. 1, alinea první, tr. zák., což je naprosto jiný skutek, a na změnu právní kvalifikace nebyl dovolatel nikdy upozorněn ani nebyl vyzván k doplnění dokazování. Dále obviněný namítl, že při současné aplikaci skutkových podstat na konkrétní formu trestné činnosti – pašování tabákových výrobků – je nutné vyloučit, aby část objektivní stránky – škodlivý následek, tj. zkrácení spotřební daně – nebyl přičítán pachateli k tíži dvakrát. Je lhostejné, že z hlediska škodlivého následku je u ustanovení § 148 tr. zák. stanoveno jeho minimum – větší rozsah, kdežto u ustanovení § 148a tr. zák. tato minimální hranice stanovena není. Metodou aplikace zvolenou soudem první a druhé instance by se podle dovolatele dospělo k absurdnímu závěru, že záměrem zákonodárce bylo tvrději postihovat krácení spotřební daně speciálně u tabákových výrobků. Individuálním objektem § 148a tr. zák. je ochrana zájmu státu na výběru spotřební daně pouze a jen u zboží podléhajícího označení ochrannou známkou, a to bez ohledu na velikost vzniklé škody.

Obdobnou vadu shledal dovolatel též ve vztahu skutkových podstat trestných činů podle § 124 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) tr. zák. a shora již rozebraných skutkových podstat trestných činů krácení daně. Předpokladem pro naplnění skutkové podstaty trestného činu porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) tr. zák. bude podle obviněného zhodnocení příčinné souvislosti mezi porušením zákazu, omezením dovozu a podstatným ohrožením obecného zájmu. Při zkoumání okolností vylučujících jednočinný souběh pak bude nutné posoudit, co je obecným zájmem, chráněným zákazem dovozu neoznačených tabákových výrobků. Toto ustanovení je právní normou s blanketní dispozicí a dovolatel dovodil, že tato právní norma poskytuje ochranu zcela totožnému individuálnímu objektu jako skutková podstata podle § 148 tr. zák., respektive podle § 148a tr. zák. V konkrétním případě krácení spotřební daně z tabákových výrobků je skutková podstata podle ustanovení § 148a tr. zák. v poměru speciality k ustanovení § 148 tr. zák., přičemž ustanovení § 148a odst. 2 písm. a) tr. zák. je skutkovou podstatou privilegovanou. Ustanovení § 148a tr. zák. je dále ustanovením speciálním k ustanovení § 124 tr. zák. a v tomto případě jednání obviněného je tedy jednočinný souběh těchto trestných činů z uvedených důvodů vyloučen.

V další části dovolání obviněný obdobným způsobem dospěl k závěru, že skutková podstata trestného činu porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 odst. 1 tr. zák. jako norma s blanketní dispozicí má ohrožovací charakter, v případě obviněného chrání zájem na řádném vybrání

spotřební daně z tabákových výrobků. Tento zájem je však chráněn zejména částí skutkové podstaty trestného činu podle ustanovení § 148a tr. zák., neboť v jejím případě jde o trestný čin poruchový, přičemž poruchou se zde rozumí uvedení neoznačeného zboží do oběhu s úmyslem vyhnout se placení spotřební daně. Ve smyslu zásady subsidiarity pak podle dovolatele je trestný čin poruchový, chránící stejné společenské vztahy, subsidiárním k trestnému činu ohrožovacímu, a z tohoto důvodu též nemohl nastat mezi uvedenými trestnými činy souběh.

Následně k dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. k) tr. ř. obviněný podřadil výhradu, že jak v rozhodnutí soudu prvního stupně, tak i v rozhodnutí soudu druhého stupně není respektováno, že ustanovení § 124 tr. zák. je norma s blanketní dispozicí, přičemž výroky rozhodnutí soudů obou stupňů neobsahují přesné označení ustanovení právní normy, na kterou odkazuje trestněprávní norma, a kteréžto ustanovení mělo být jednáním obviněného porušeno. V neposlední řadě dovolatel namítl, že výrok napadených rozhodnutí neobsahuje skutkový popis jednání, které by se dalo podřadit pod pojem uvedení do oběhu.

V závěru svého dovolání obviněný M. H. navrhl, aby Nejvyšší soud rozhodl v souladu s ustanovením § 265o tr. ř. o odložení výkonu rozhodnutí, proti němuž dovolání směřuje, a aby vydal ve smyslu ustanovení § 265k odst. 1 tr. ř. usnesení, kterým zruší z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. g) a k) tr. ř. pravomocný rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 11. 2005, sp. zn. 3 To 426/2005, spolu s rozsudkem Okresního soudu v Hodoníně ze dne 22. 6. 2005, sp. zn. 1 T 795/2004, a v souladu s ustanovením § 265l odst. 1 tr. ř. přikáže příslušnému soudu, aby věc znovu v potřebném rozsahu projednal a rozhodl.

Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, kterému bylo dovolání obviněného M. H. doručeno ve smyslu § 265h odst. 2 tr. ř., ve svém vyjádření ze dne 18. 8. 2006 uvedl, že ve vztahu k obviněným uplatněnému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., konkrétně k námitce, že nebyl upozorněn na změnu právní kvalifikace ani vyzván k doplnění dokazování ve vztahu ke dvěma možnostem trestného jednání obsaženým v ustanovení § 148a tr. zák., je zcela evidentní, že námitka obviněného směřuje k nezachování totožnosti skutku, tudíž je procesního charakteru, a proto jako taková nemůže založit existenci výše zmíněného dovolacího důvodu. Za právně relevantní považuje státní zástupce dovolání obviněného v té části, kde dovolatel namítá nemožnost posouzení jeho jednání jako jednočinného souběhu uvedených trestných činů, to z důvodu existence poměru speciality a subsidiarity mezi předmětnými skutkovými podstatami souzených trestných činů. K tomu státní zástupce rozvedl, že tyto námitky sice naplňují z věcného hlediska deklarovaný dovolací důvod, nicméně však jsou zjevně neopodstatněné, neboť ve skutečnosti mezi předmětnými trestnými činy poměr speciality ani subsidiarity nebyl dán. Stejně je věcně neopodstatněná námitka obviněného, že skutková věta neobsahuje popis jednání, které by se dalo subsumovat pod znak „uvedení do oběhu“, když ve skutkovém popisu výroku o vině je výslovně uvedeno, že společně s dalšími již odsouzenými osobami organizoval nelegální převoz cigaret neoznačených nálepkou pro daňové účely České republiky ze Slovenské republiky do České republiky v úmyslu je dále distribuovat do tržní sítě na území České republiky, přičemž v další distribuci cigaret na území České republiky bylo zabráněno pracovníky Celního ředitelství B. V další části dovolání, obviněným podřazené pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. k) tr. ř., však státní zástupce shledal námitku dovolatele důvodnou, i když obsahově spadající pod dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Je totiž zřejmé, že ustanovení § 124 tr. zák. je skutečně právní normou s blanketní dispozicí, ale žádný ze soudů obou stupňů v této věci se důsledně nezabýval při kvalifikaci skutku tím, že toto ustanovení odkazuje na více norem určitého druhu, konkrétně na právní normy upravující dovoz, průvoz nebo vývoz zboží, a ani nebylo předmětem dokazování zjištění toho, zda obviněný vůbec a popřípadě jaký zákaz nebo omezení dovozu, vývozu nebo průvozu zboží porušil. V tomto směru nemůže pravomocný výrok o vině obviněného M. H. v rozsudku Okresního soudu v Hodoníně ze dne 22. 6. 2005, sp. zn. 1 T 795/2004, obstát.

Vzhledem ke shora uvedenému státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 11. 2005, sp. zn. 3 To 426/2005, a rozsudek Okresního soudu v Hodoníně ze dne 22. 6. 2005, sp. zn. 1 T 795/2004, a stejně tak zrušil všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a dále postupoval podle § 265l odst. 1 tr. ř. a přikázal Okresnímu soudu v Hodoníně, aby předmětnou věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Nakonec státní zástupce navrhl rozhodnout též v této souvislosti podle § 265l odst. 4 tr. ř. o vazbě obviněného. Zároveň státní zástupce vyslovil souhlas, aby tak Nejvyšší soud podle § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. učinil v neveřejném zasedání.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) nejprve zkoumal, zda v této trestní věci je dovolání přípustné, zda bylo podáno v zákonné lhůtě a na místě, kde lze takové podání učinit, a zda je podala osoba oprávněná. Shledal přitom, že dovolání obviněného je přípustné podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. ř. Dále zjistil, že dovolání bylo podáno osobou oprávněnou (§ 265d odst. 1 písm. b/, odst. 2 tr. ř.), v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.), přičemž splňuje i obsahové náležitosti dovolání (§ 265f tr. ř.).

Protože dovolání lze podat jen z důvodů taxativně vyjádřených v § 265b tr. ř. Nejvyšší soud dále posuzoval, zda obviněným vznesené námitky naplňují jím uplatněný dovolací důvod, a shledal, že dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. byl uplatněn v souladu se zákonem vymezenými podmínkami, a to podle obsahu výhrad odvolatele, který některá pochybení podřaditelná pod tento důvod namítl i pod dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. k) tr. ř., tedy v rámci neúplnosti výroku napadeného rozhodnutí, když však vzhledem k povaze uplatněných námitek tento dovolací důvod nemohl být naplněn. Dále se Nejvyšší soud zabýval tím, zda nejde o dovolání zjevně neopodstatněné, což je důvodem odmítnutí dovolání podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř., avšak ani tento důvod pro odmítnutí dovolání neshledal.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší soud neshledal důvody podle § 265i odst. 1 tr. ř. pro odmítnutí dovolání obviněného, přezkoumal podle § 265i odst. 3 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž bylo toto dovolání podáno, v rozsahu a z důvodů uvedených v dovolání, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející.

Obviněný M. H. především uplatnil dovolací důvod uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., v němž je stanoveno, že tento důvod dovolání je naplněn tehdy, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. V rámci takto vymezeného dovolacího důvodu je možné namítat buď nesprávnost právního posouzení skutku, tj. mylnou právní kvalifikaci skutku, jak byl v původním řízení zjištěn, v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva, anebo vadnost jiného hmotně právního posouzení. Z takto vymezeného dovolacího důvodu vyplývá, že důvodem dovolání ve smyslu tohoto ustanovení nemůže být pouhé nesprávné skutkové zjištění, a to přesto, že právní posouzení (kvalifikace) skutku i jiné hmotně právní posouzení vždy navazují na skutková zjištění vyjádřená především ve skutkové větě výroku o vině napadeného rozsudku a blíže rozvedená v jeho odůvodnění. V rámci dovolání podaného z důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je možné na skutkový stav poukázat pouze z hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny, tj. zda jsou právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva.

Obviněný M. H. byl odsouzen pro trestné činy porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) tr. zák., zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, odst. 3 písm. a), c) tr. zák. a porušení předpisů o nálepkách k označení zboží podle § 148a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák., kterých se podle výroku rozsudku soudu prvního stupně dopustil v jednočinném souběhu.

Trestného činu porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 odst. 1 tr. zák. se dopustí ten, kdo podstatně ohrozí obecný zájem tím, že poruší zákaz nebo omezení dovozu, vývozu nebo průvozu zboží. Podle odstavce 2 písm. a) a b) § 124 tr. zák. pak bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nejméně se dvěma osobami a způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

Trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1 tr. zák. spáchá ten, kdo ve větším rozsahu zkrátí daň, clo, pojistné na sociální zabezpečení nebo zdravotní pojištění, poplatek nebo jinou jim podobnou povinnou platbu. Zvlášť přitěžující okolnosti podle odstavce 3 písm. a) a c) § 148 tr. zák. naplní pachatel, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nejméně se dvěma osobami a způsobí-li takovým činem značnou škodu.

Trestný čin porušení předpisů o nálepkách k označení zboží podle § 148a odst. 1 tr. zák. spáchá ten, kdo s nálepkami k označení zboží pro daňové účely nakládá v rozporu s právním předpisem v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch, nebo kdo v rozporu s právním předpisem uvádí do oběhu zboží bez nálepek k jeho označení pro daňové účely. Podle odstavce 2 písm. a) § 148a tr. zák. pak bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nejméně se dvěma osobami.

První právně relevantní námitkou vztahující se k trestnému činu porušení předpisů o nálepkách k označení zboží podle § 148a odst. 1, alinea druhá, tr. zák. bylo tvrzení obviněného M. H., že výrok napadených rozhodnutí neobsahuje skutkový popis jednání, které by se dalo podřadit pod pojem uvedení do oběhu, jímž se rozumí prodej či výměna zboží, darování zboží prodejci apod., tedy převedení zboží na jinou osobu, když navíc bylo trestní stíhání zahájeno pro jiný skutek, poněvadž právní věta usnesení o zahájení trestního stíhání odkazuje na formu jednání uvedenou v alinea první § 148a odst. 1 tr. zák.

K této námitce obviněného považuje Nejvyšší soud za nutné především uvést, že je sice pravdou, že usnesení o zahájení trestního stíhání obviněného M. H. ze dne 25. 5. 2004 obsahuje skutečně právní větu - „nakládal s nálepkami k označení zboží v rozporu s právním předpisem v úmyslu jinému způsobit škodu“, která odpovídá alinea první § 148a odst. 1 tr. zák., a nikoli správné alinea druhé § 148 odst. 1 tr. zák. v návaznosti na popis skutku v tomto usnesení. Na druhé straně nelze zaměňovat popis skutku, který je obsažen ve skutkové větě uvedeného usnesení o zahájení trestního stíhání, s právní kvalifikací tohoto skutku, jež je mimo jiné obsažena ve zmíněné právní větě, a která nemůže znamenat zahájení trestního stíhání „pro jiný skutek“, jak dovozuje v dovolání obviněný, neboť pro totožnost skutku je rozhodující skutkový popis skutku, a nikoli právní kvalifikace, jejíž součástí je i právní věta usnesení o zahájení trestního stíhání. Navíc jde o zcela zjevný omyl, který se nedotkl nejen popisu skutku, ale ani vlastní právní kvalifikace trestným činem porušení předpisů o nálepkách k označení zboží podle § 148a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák., a byl v průběhu dalšího řízení napraven.

Dále je třeba souhlasit s vyjádřením státního zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, že znak „uvádí do oběhu“ byl v popisu skutku ve výroku o vině rozsudku soudu prvního stupně dostatečně uveden, když se jím rozumí nejen prodej zboží, ale i jednání směřující k tomu, aby zboží bylo nabízeno k prodeji nebo spotřebě a tak uplatněno na trhu. Podle ustálené judikatury je uváděním zboží do oběhu ve smyslu ustanovení § 148a odst. 1, alinea druhá, tr. zák. nejen nabízení k prodeji, prodej nebo jiné formy nabízení ke spotřebě, ale též přeprava, skladování nebo dovoz cigaret, které nejsou označeny tabákovou nálepkou, za účelem jejich prodeje či jakéhokoli jiného nabízení na trhu (srov. č. 55/2002 Sb. rozh. tr.). Jestliže tedy ze skutkové větě výroku o vině vyplývá, že obviněný M. H. společně s dalšími již odsouzenými osobami nejméně od 1. 4. 2003 do 28. 5. 2003 vzájemně organizovali nelegální převoz cigaret, které nebyly označeny nálepkou pro daňové účely České republiky, ze Slovenské republiky do České republiky, přes hraniční přechod S. - S., v úmyslu tyto

nepřihlásit k celnímu řízení a dále je distribuovat do tržní sítě na území České republiky, přičemž v další distribuci cigaret na území České republiky bylo zabráněno pracovníky Celního ředitelství B., pak nepochybně toto jednání naplňuje ve smyslu citovaného publikovaného rozhodnutí znak „uvádí do oběhu zboží bez nálepek k jeho označení pro daňové účely“ ve smyslu § 148 odst. 1, alinea druhá, tr. zák., a proto není ani tato námitka obviněného M. H. uvedená v dovolání důvodná.

Další výhrada dovolatele, uplatněná pod dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., směřovala k vyloučení jednočinného souběhu mezi trestným činem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, odst. 3 písm. a), c) tr. zák. a trestným činem porušení předpisů o nálepkách k označení zboží podle § 148a odst. 1, alinea druhá, odst. 2 písm. a) tr. zák., když podle názoru dovolatele není tento souběh možný z důvodu existence poměru speciality a subsidiarity předmětných skutkových podstat, přičemž dovodil, že ustanovení § 148a tr. zák. je ve vztahu k ustanovení § 148 tr. zák. speciálním (v odstavci 2 navíc privilegovaným) vzhledem ke shodnému objektu, kterým je zájem na řádném zaplacení daně, konkrétně pak daně spotřební.

Z ustanovení § 3 odst. 1 tr. zák. vyplývá zásada, že každý skutek má být zásadně posouzen podle všech zákonných ustanovení, která na něj dopadají, neboť základním smyslem jednočinného souběhu trestných činů je vystihnout povahu a stupeň nebezpečnosti jednání pachatele pro společnost (srov. č. 25/1964 Sb. rozh. tr.), a ten bude zpravidla nejlépe vystižen, pokud bude skutek kvalifikován podle všech ustanovení trestního zákona, jejichž znaky jsou v něm dány. Tato zásada se však neuplatní v případech tzv. zdánlivého souběhu, tj. je-li jednočinný souběh vyloučen, ač skutek formálně vykazuje znaky dvou nebo více skutkových podstat trestných činů. Jednočinný souběh je pak především vyloučen, jestliže trestné činy jsou navzájem v poměru speciality nebo subsidiarity. V poměru speciality jsou ustanovení určena k ochraně týchž zájmů, má-li být speciálním ustanovením zvláště postihnout určitý druh útoků proti týmž individuálním zájmům, aby byla vystižena zvláštní povaha a stupeň nebezpečnosti takových útoků pro společnost. V poměru subsidiarity jsou pak ustanovení určena k ochraně týchž zájmů, pokud účelem subsidiárního ustanovení je pouze doplnit v témže směru ochranu, kterou poskytuje druhé, tzv. primární ustanovení. U primární skutkové podstaty, která má více znaků, je tedy obsah pojmu širší, avšak okruh konkrétních případů sem spadajících je nutně menší, čili rozsah pojmu je užší. Subsidiárního ustanovení se užije tehdy, není-li čin trestný podle ustanovení primárního (zpravidla přísnějšího), kterým je jinak lépe vystižena povaha i stupeň nebezpečnosti činu pro společnost. V poměru subsidiarity jsou např. vzdálenější vývojová stadia k stadiu bližšímu dokonání činu nebo ustanovení o trestném činu ohrožovacím v poměru k ustanovení o trestném činu poruchovém apod.

Zvažujeme-li poměr skutkových podstat trestných činů zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, odst. 3 písm. a), c) tr. zák. a porušení předpisů o nálepkách k označení zboží podle § 148a odst. 1, alinea druhá, odst. 2 písm. a) tr. zák., je třeba uvést, že tyto skutkové podstaty v částech, ve kterých na sebe navazují, chrání stejný zájem, a to zájem státu na příjmu ze spotřebních daní, přičemž skutková podstata trestného činu porušení předpisů o nálepkách k označení zboží podle § 148a odst. 1, alinea druhá, tr. zák. z hlediska svých znaků „v rozporu s právním předpisem uvádí do oběhu zboží bez nálepek k jeho označení pro daňové účely“ je vlastně ve své podstatě přípravným jednáním ke zkrácení spotřební daně ve smyslu § 148 tr. zák., tedy vzdálenějším stadiem vůči trestnému činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1 tr. zák. Jestliže tedy pachatel jednal způsobem uvedeným v § 148a odst. 1, alinea druhá, tr. zák. v úmyslu zkrátit daň nebo jinou povinnou platbu, např. clo, je třeba jeho jednání posoudit jen jako trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1 tr. zák., neboť jednočinný souběh tohoto trestného s trestným činem porušení předpisů o nálepkách k označení zboží podle § 148a odst. 1, alinea druhá, tr. zák. je vyloučen, poněvadž posledně uvedený trestný čin je subsidiární k trestnému činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1 tr. zák. Správnost tohoto závěru potvrzuje i skutečnost, že trestný čin porušení předpisů o

nálepkách k označení zboží podle § 148a tr. zák. neobsahuje ani v rámci okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby poruchu ve formě způsobení škody na spotřební dani, z čehož je zřejmé, že zákonodárce předpokládal v takovém případě, kdy zkrácení daně dosáhne přinejmenším většího rozsahu, postih podle § 148 tr. zák., a proto jde svou povahou ve vztahu ke zkrácení daně o ohrožovací trestný čin. Tyto skutečnosti vylučují považovat trestný čin porušení předpisů o nálepkách k označení zboží podle § 148a odst. 1, alinea druhá, odst. 2 písm. a) tr. zák. za privilegovanou skutkovou podstatu ve vztahu k trestnému činu činů zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, odst. 3 písm. a), c) tr. zák., jak nesprávně dovodil ve svém dovolání obviněný. V návaznosti na to nejsou z povahy věci ani správné úvahy obviněného v dovolání o vyloučení jednočinného souběhu trestného činu porušení předpisů o nálepkách k označení zboží podle § 148a odst. 1, alinea druhá, odst. 2 písm. a) tr. zák. s trestným činem porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) tr. zák. (srov. rozsudek Nejvyššího soudu pod sp. zn. [4 Tz 146/2001](#), publikovaný pod č. 270/2001 Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu, sv. č. 10/2001).

Jestliže tedy soud prvního stupně a následně při projednání odvolání obviněného i odvolací soud shledaly, že je možný jednočinný souběh trestných činů zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, odst. 3 písm. a), c) tr. zák. a porušení předpisů o nálepkách k označení zboží podle § 148a odst. 1, alinea druhá, odst. 2 písm. a) tr. zák., nelze s tímto právním závěrem souhlasit, neboť z důvodu shora uvedeného poměru subsidiarity je takový jednočinný souběh vyloučen.

Nejvyšší soud pouze pro úplnost k možnosti jednočinného souběhu v případě skutkových podstat trestných činů porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) tr. zák. a zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, odst. 3 písm. a), c) tr. zák. dodává, že jednočinný souběh těchto skutkových podstat není vyloučen, neboť tyto skutkové podstaty chrání jiné zájmy, když trestný čin porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou chrání různé zájmy státu (zdravotnické, kulturní, bezpečnostní, veterinární apod.) proti jejich ohrožení nekontrolovaným pohybem zboží přes státní hranici, nikoli však zájmy státu na správném vyměření daně, cla nebo jiné povinné platby, k jejichž ochraně naopak slouží trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby.

Poslední právně relevantní výtkou dovolatel M. H. poukázal na pochybení soudů obou stupňů spočívající v ignorování povahy ustanovení § 124 tr. zák. jako právní normy s blanketní dispozicí, když tyto soudy ani v odůvodnění svých rozhodnutí neuvedly, jaký speciální předpis a které jeho konkrétní ustanovení měl dovolatel svým jednáním porušit. Dovolatel sice tuto výhradu podřadil pod dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. k) tr. zák., nicméně svým obsahem naplňuje výše zmiňovaný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., tedy nesprávné právní posouzení, a proto ji dovolací soud posoudil z hlediska tohoto posledně uvedeného dovolacího důvodu.

K naplnění znaku „poruší zákaz nebo omezení dovozu, vývozu nebo průvozu zboží“ ve skutkové podstatě trestného činu porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 tr. zák. nepostačuje jen to, že zboží nebylo v rozporu s celními předpisy (srov. zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění platném k době spáchání činu) předloženo k celnímu řízení, ale je třeba zjistit, že došlo k porušení zvláštního předpisu, který upravuje pohyb zboží přes státní hranice. Ustanovení § 124 tr. zák. je totiž trestněprávní normou s blanketní dispozicí, odkazující na právní normy regulující oběh zboží. Nepodléhá-li oběh konkrétního zboží takové regulaci, nemůže jednáním pachatele dojít ani k podstatnému ohrožení obecného zájmu ve smyslu § 124 odst. 1 tr. zák. (srov. č. 26/2001 Sb. rozh. tr.). V návaznosti na povahu trestného činu porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou, jako trestného činu s blanketní dispozicí, která odkazuje na více norem upravujících dovoz, vývoz nebo průvoz zboží, je třeba postupovat tak, aby bylo z výroku o vině odsuzujícího rozsudku zřejmé, který zákaz nebo omezení dovozu, vývozu nebo průvozu obviněný porušil. Vzhledem k tomu,

že zákazy či omezení dovozu, vývozu či průvozu zboží jsou stanoveny zvláštními právními předpisy, je třeba, aby ve skutkové větě bylo uvedeno příslušné ustanovení některého takového předpisu, které měl obviněný svým jednáním porušit, a tím byl „vyplněn“ obsah blanketní dispozice trestného činu porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 odst. 1 tr. zák. Za této situace pak nezbyvá, než konstatovat, že nebyly naplněny všechny předpoklady aplikace ustanovení § 124 odst. 1 tr. zák., neboť nelze shledat naplněnou objektivní stránku daného trestného činu, pokud není alespoň odkazem na příslušný předpis uvedeno, která jeho ustanovení v tomto konkrétním případě obviněný svým jednáním porušil.

Z těchto hledisek shledal Nejvyšší soud tuto námitku obviněného zcela odůvodněnou, když je třeba souhlasit se závěrem státního zástupce ve vyjádření k dovolání obviněného, že za této situace pravomocný výrok o vině obviněného M. H. trestným činem porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) tr. zák. v rozsudku Okresního soudu v Hodoníně ze dne 22. 6. 2005, sp. zn. 1 T 795/2004, nemůže obstát.

S ohledem na výše rozvedené závěry shledal Nejvyšší soud ve smyslu § 265k odst. 1 tr. ř. podané dovolání obviněného M. H. důvodným, neboť byl naplněn důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

Ze všech těchto důvodů Nejvyšší soud z podnětu dovolání obviněného M. H. podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 11. 2005, sp. zn. 3 To 426/2005, a rozsudek Okresního soudu v Hodoníně ze dne 22. 6. 2005, sp. zn. 1 T 795/2004. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. zrušil i všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. pak Nejvyšší soud přikázal Okresnímu soudu v Hodoníně, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Toto rozhodnutí učinil v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. v neveřejném zasedání, neboť vzhledem k charakteru vytknutých vad je zřejmé, že je nelze odstranit ve veřejném zasedání. Vzhledem k tomu, že obviněný M. H. výkon trestu odnětí svobody v trvání dvou roků, který mu byl uložen shora uvedenými rozsudky, dosud nenastoupil, Nejvyšší soud nerozhodoval o jeho vazbě ve smyslu § 265l odst. 4 tr. ř.

Okresní soud v Hodoníně, kterému byla vrácena věc k novému projednání a rozhodnutí, je povinen postupovat v souladu s ustanovením § 265s tr. ř., podle kterého je orgán činný v trestním řízení, jemuž věc byla přikázána k novému projednání a rozhodnutí, vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí Nejvyšší soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení Nejvyšší soud nařídil. Vzhledem k tomu, že napadená rozhodnutí byla zrušena jen v důsledku dovolání podaného ve prospěch obviněného, nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch.

V dalším řízení se mimo již shora uvedených právních názorů Nejvyššího soudu a požadovaných doplnění bude soud prvního stupně (a případně i odvolací soud) blíže zabývat i nad rámec důvodů uplatněných v dovolání povahou vlastního jednání obviněného M. H. z hlediska, zda toto jeho jednání naplňuje znaky spolupachatelství ve smyslu § 9 odst. 2 tr. zák., či zda se jedná o některou z forem účastenství podle § 10 odst. 1 tr. zák.

Obviněný byl podle skutkové věty výroku o vině v rozsudku Okresního soudu v Hodoníně ze dne 22. 6. 2005, sp. zn. 1 T 795/2004, odsouzen za jednání, které spočívalo v tom, že „společně s již pravomocně odsouzenými J. N., P. T., Z. B., J. H. a dalšími dosud neustanovenými osobami, ... organizoval nelegální převoz cigaret ze Slovenské republiky do České republiky, ... činnost koordinoval zejména s J. N., jak při osobních setkáních, tak i prostřednictvím zejména mobilních telefonů, a jemuž po předchozí telefonické rozmluvě a upřesnění ohledně údajů přepravce sdělil

údaje o kamionu, který bude převážet cigarety, a to zprávou SMS dne 13. 4. 2003 ..., dne 25. 5. 2003 pak poslal J. N. zprávu SMS o dni, kdy k nelegálnímu převozu dojde ve znění „27-28-n, Ok“, následně při osobním setkání upřesnil J. N. barvu kamionu ..., všichni shora jmenovaní úzce spolupracovali a domlouvali se přes mobilní telefony, přičemž obviněný M. H. zejména s J. N. takto řídili příjezd a průjezd a bezproblémový průběh celního řízení přepravce ...“ Z výroku taktéž vyplynulo, že společně s dalšími obžalovanými měl dovolatel tímto svým jednáním způsobit českému státu škodu ve výši 2 238 669 Kč. Jednání obviněného M. H. bylo pak soudem prvního stupně posouzeno jako spolupachatelství ve smyslu § 9 odst. 2 tr. zák. Nálezací soud se k této právní kvalifikaci vyjádřil jen nepřímo a velmi stručně na straně 6 odůvodnění svého rozsudku, kde uvedl, že z provedených důkazů vyplynulo, že obviněný M. H. byl osobou, která převoz cigaret organizovala na slovenské straně, což by však stejně jako úvod skutkové věty výroku o vině spíše nasvědčovalo organizátorství podle § 10 odst. 1 písm. a) tr. zák., přičemž blíže se již nálezací soud této otázce nevěnoval a stručně odůvodnil jen právní kvalifikaci trestnými činy porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 odst. 1, 2 písm. a), b) tr. zák., zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, 3 písm. a), c) tr. zák. a porušení předpisů o nálepkách k označení zboží podle § 148a odst. 1, 2 písm. a) tr. zák. Odvolací soud zhodnotil ve veřejném zasedání nově provedené důkazy, vyjádřil se k námitkám odvolatelů a zopakoval ohledně otázky viny závěry soudu prvního stupně, se kterými se ztotožnil, a jen dodal, že je zcela zřejmé, že obviněný M. H. byl rozhodující osobou, bez jejíž nabídky by další spolupachatelé mohli jen stěží realizovat svůj záměr. Ani toto odůvodnění není z hlediska posouzení jednání obviněného jako spolupachatelství dostačující, zvláště když skutkový popis jeho jednání ve výroku o vině rozsudku soudu prvního stupně spíše nasvědčuje jen některé formě účastenství podle § 10 odst. 1 tr. zák., když je nepochybné, že vlastního převozu cigaret ze Slovenské republiky do České republiky přes hraniční přechod S. - S. v úmyslu tyto nepřihlásit k celnímu řízení a dále je distribuovat do tržní sítě na území České republiky se obviněný M. H. nezúčastnil.

K tomu Nejvyšší soud považuje za nutné zdůraznit, že spolupachatelem trestného činu podle § 9 odst. 2 tr. zák. může být jen ten, kdo spáchá úmyslně předmětný trestný čin společným jednáním nejméně s jednou další osobou, v důsledku čehož každá z těchto osob odpovídá, jako by trestný čin spáchala sama. Spolupachatelství tedy předpokládá spáchání trestného činu společným jednáním a úmysl k tomu směřující. O společné jednání však jde pouze tehdy, jestliže každý ze spolupachatelů naplnil svým jednáním všechny znaky skutkové podstaty trestného činu, nebo jestliže každý ze spolupachatelů svým jednáním uskutečnil jen některý ze znaků skutkové podstaty trestného činu, jež je pak naplněna jen souhrnem těchto jednání, anebo také tehdy, jestliže jednání každého ze spolupachatelů je alespoň článkem řetězu, přičemž jednotlivé činnosti - články řetězu - směřují k přímému vykonání trestného činu a jen ve svém celku tvoří jeho skutkovou podstatu a působí současně (srov. č. 15/1967 a č. 36/1973 Sb. rozh. tr.). Konkrétní jednání obviněného M. H. vyplývající ze skutkového popisu jednání výroku o vině v shora citovaném rozsudku soudu prvního stupně však pod žádnou z uvedených forem spolupachatelství zatím podřadit nelze. Pomineme-li blíže nerozvedený pojem „organizoval“, uvedený na počátku skutkové věty, vyplývá z ní jen to, že obviněný dělal za pomoci mobilního telefonu, výjimečně při osobním kontaktu jakéhosi prostředníka a předával určitým osobám vzkazy či zjišťoval a posílal prostřednictvím SMS informace týkající se průběhu přepravy cigaret přes hranice České republiky. V takto zjištěném a ve skutkové větě výroku o vině vymezeném jednání, pokud toto nebude zejména na základě doplnění dokazování blíže upřesněno a rozvedeno tak, aby naplňovalo některou ze shora uvedených forem spolupachatelství, nelze zatím spatřovat ani článek pomyslného řetězu činností směřujících k přímému vykonání trestného činu, ani uskutečnění některého ze znaků souzených skutkových podstat daných trestných činů, a už vůbec ne to, že by tímto jednáním naplnil jako spolupachatel všechny znaky skutkových podstat zejména trestných činů porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) tr. zák. a zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, odst. 3 písm. a), c) tr. zák. (ohledně trestného činu porušení předpisů o nálepkách k označení

zboží podle § 148a odst. 1, odst. 2 písm. a/ tr. zák. je ze shora uvedených důvodů jednočinný souběh vyloučen). Obviněný tímto svým popsáním jednáním totiž pouze usnadňoval ostatním pachatelům jejich trestnou činnost, a proto by bylo možno jeho jednání posoudit jen jako pomoc podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák.

Pro případnou právní kvalifikaci pachatelova jednání jako organizátorství podle § 10 odst. 1 písm. a) tr. zák. se bude třeba v dalším řízení zaměřit na objasnění a vymezení konkrétních skutečností, z kterých by vyplývalo, že obviněný M. H. spáchání trestných činů porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 odst. 1, 2 písm. a), b) tr. zák. a zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, odst. 3 písm. a), c) tr. zák. zosnoval nebo řídil. K tomu bude třeba zhodnotit i činnost již odsouzených osob (zejména J. N.) a jejich podíl na spáchané trestné činnosti. Při zvažování této právní kvalifikace je pak třeba považovat za „zosnování“ trestného činu činnost spočívající v iniciování dohody o spáchání trestného činu, vymyšlení plánu jeho spáchání, vyhledávání osob, které by se na něm podílely, zajišťování jejich vzájemného styku, rozdělení úkolů jednotlivým osobám před spácháním trestné činnosti, zabezpečování utajení trestné činnosti i utajení jednotlivých osob podílejících se na trestné činnosti, zajišťování odbytu věcí získaných trestnou činností předem či v průběhu trestné činnosti apod. Za „řízení“ trestného činu je třeba považovat úkony spočívající v usměrňování všech osob na trestné činnosti se podílejících, vydávání konkrétních pokynů jednotlivým osobám a vyžadování jejich splnění apod. Organizátor je tedy účastníkem, který se na spáchání trestného činu ve skupinových věcech podílí rozhodujícím způsobem (srov. č. 67/1971-I. Sb. rozh. tr.), aniž by se ho přímo účastnil jako spolupachatel. Jestliže by však byl současně spolupachatelem, pak by se mu organizování zvláště nepřičítalo, ale v jeho neprospěch by se uplatnila obecná přitěžující okolnost podle § 34 písm. ch) tr. zák. Odpovědnost organizátora nevyžaduje, aby byla vytvořena organizovaná skupina. Nerozhodné také je, do jaké míry si osoby, které jsou organizovány, uvědomují činnost organizátora.

Vzhledem k tomu, co již bylo uvedeno shora, je nutno také zdůraznit, že při odůvodňování rozsudku je třeba postupovat důsledně v souladu s ustanovením § 125 odst. 1 tr. ř., které stanoví, že v odůvodnění rozsudku soud stručně vyloží, které skutečnosti vzal za prokázané a o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů, zejména pokud si vzájemně odporují. Z odůvodnění musí být patrné, jak se soud vypořádal s obhajobou, proč nevyhověl návrhům na provedení dalších důkazů a jakými právními úvahami se řídil, když posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona v otázce viny a trestu.